

INHOUD

Hoofdstuk I:

Veurne in de oorlog (1940-45)

13

Hoofdstuk II:

De geboorte van Will Tura (1945-56)

25

Hoofdstuk III:

Een Vlaamse zanger bij Jacques Kluger (1957-62)

43

Hoofdstuk IV:

Eenzaam zonder jou (1962-69)

69

Hoofdstuk V:

Jenny (1970-79)

91

Hoofdstuk VI:

Nieuwe wegen (1980-89)

121

Hoofdstuk VII:

Hoogste toppen, diepste dalen (1989-99)

167

Hoofdstuk VIII:

De cirkel is rond (2000-07)

229

Hoofdstuk IX

(2008-18)

255

VOORWOORD

Waar een Will is...

Het hoofdpersonage uit de Broadway-musical en blockbuster 'What makes Sammy run' leeft bij de gratie van uitdagingen en put zijn kracht bij momenten uit de underdogpositie. Zijn drijfveer is zichzelf en de anderen bewijzen dat hij het net wél kan.

Dit verhaal kon Will Tura op het lijf geschreven zijn.

Het begint al in de jaren 50, wanneer Will als 17-jarige rocker Vlaamse platen wil gaan maken, hoewel de hitparades bol staan van Elvis Presley en Bill Haley. De uitspraak "alleen Presley verkoopt" werkt op hem als een rode lap op een stier.

In 1962, na ettelijke probeersels met verschillende singles die het geen van alle goed doen, haal ik mijn muleta boven: "Als de volgende opname geen schlager is, stoppen we ermee."

Will komt op de proppen met een eenvoudige melodie, acht muzieknoten die zijn en mijn leven hebben veranderd: 'Eenzaam zonder jou'. Hij pent ze neer op een bierviltje terwijl hij in Cannes op vakantie is.

Zesenvijftig jaar later heeft hij bij benadering 500 melodieën geschreven, ook voor andere artiesten, en meer dan 700 liedjes opgenomen. Bovendien hebben tientallen Vlaamse en buitenlandse artiesten zijn repertoire gecoverd. Jacques Brel en Adamo hebben het nog net iets beter gedaan...

Will speelt gitaar (de Gibson ligt altijd in zijn wagen) en soms accordeon, maar zijn lievelingsinstrument is en blijft de piano. Thuis staat de grote vleugel prominent in het salon. Als hij van één ding spijt heeft in zijn leven, is het wellicht dat hij niet meer tijd heeft kunnen investeren om te oefenen op z'n geliefde Steinway. Maar de performer Tura had altijd voorrang, en stond zo soms de componist en muzikant Arthur in de weg.

Een van de meest gestelde vragen aan Will – het begon al in 1990! – is waarschijnlijk: “Wanneer ga je ermee stoppen?” Alleen al de vraag motiveert hem om door te gaan. Zijn wilskracht en drive zijn onovertroffen.

Op 7 oktober 1988 werd zijn knieschijf verbrijzeld bij een zwaar verkeersongeval. De artsen voorspelden een maandenlange revalidatie en werkonbekwaamheid. Hij zou nooit meer kunnen joggen. Nee? Op 4 november 1988 nam hij, op de planken van de Koningin Elisabethzaal in Antwerpen, een daverend applaus in ontvangst na de première van zijn concerttour. Hij stond er... op krukken weliswaar, maar hij stond er.

Will heeft er elke dag gestaan, trouwens. Voor elk van de 180 concerten die hij elk jaar afwerkte. Voor elk van z'n opnamedagen. Ik heb nooit geweten dat hij onvoorbereid naar de studio kwam.

Het publiek ziet alleen de mooie kant van de medaille, de optredens, de spotlights, niet de opofferingen, het harde werk, de eenzame uren in de nacht weer alleen naar huis. Will is nooit vergeten waar hij vandaan kwam en dat hij zelf begonnen is met niets. Het heeft zijn werkethiek altijd hoog gehouden: “Muziek is mijn leven. Ik zing, ik beluister en speel muziek, eet, drink en denk muziek. Muziek is mijn handicap en mijn geluk.”

Hoe een goede zanger en componist hij ook is, misschien is zijn grootste talent wel geweest de juiste mensen te kiezen om hem te omringen. Hij heeft de beste entourage, en heeft die ook altijd zorgzaam beschermd. Zijn muzikanten, zijn broers Staf en Jean-Marie, ons (Myriam en ik), Nelly Byl, zijn assistentes, maar ook vooral zijn Jenny. Zijn rots, waardoor hij een absoluut vertrouwen kon hebben dat thuis altijd alles op rolletjes liep.

Zijn empathie tegenover de fans is ongekend. Hoe dikwijls heeft hij mensen in nood geholpen, tijd gemaakt om zieke kinderen te bezoeken of oudere mensen die hun verjaardag vierden – zonder daar ruchtbaarheid aan te geven. Na elk optreden maakte en maakt hij tijd om met mensen te praten. Een luisterend oor zijn voor wat de mensen hem vertellen, hem toevertrouwen, net als in de biecht, omdat ze weten dat hun geheimen bij hem goed bewaard blijven. Ik zou het hem zelf niet nadoen.

Ik denk dat het zijn geloof in God is – iets wat ikzelf mis – dat zin heeft gegeven aan zijn leven. Zijn gedrag heeft bepaald. Respect, trouw en dienstbaarheid naar anderen zijn waarden die hij hoog in het vaandel draagt. Zijn contact met de medemens is altijd voorbeeldig geweest, of het nu in tenten, zalen of in kerken (tijdens de gospeltour) was. Will doet me denken aan een gezant die een opdracht op aarde vervult: al zingend het goede doen.

Ondanks bepaalde gebreken die mij dikwijls irriteerden – en ik ben er zeker van dat het omgekeerde ook waar is – is Will een goed man. Een *Mensch*, zoals wij in het Jiddisch zeggen. En ik kan niet trotser zijn op de catalogus die wij samen hebben opgebouwd in

onze 50 jaar samenwerking. We hebben samen misschien duizend liedjes opgenomen. Zeker twee jaar van ons leven samen in de studio doorgebracht. Wat een nalatenschap.

Ik weet niet goed hoe we onze band moeten omschrijven: soms de beste vrienden, soms de slechtste. Je bent nu eenmaal het strengst voor de mensen die je het liefste ziet.

Maar hoe dicht of hoe ver we ook van elkaar staan, respect zal er altijd zijn. En ook al wordt hij 78 jaar en ben ik er 81, ik zie dit boek en de film absoluut niet als een eindpunt. Ik voel bij ons beiden nog altijd het vuur van de muziek branden. Er is een grote wil om ook jongere generaties met het ongelofelijke oeuvre van Will Tura te laten kennismaken. Er staan ons nog zoveel mooie dingen te wachten.

Met het diepste respect,

Jean Kluger,

Juni 2018

Jean Kluger is Wills uitgever, producer en liedjesleverancier sinds het begin van de jaren 60.

Myriam Dekoster werkt sinds 1972 samen met Will en Jean.

Vandaag beheert zij de NV Jean Kluger.

HOOFDSTUK I:

Veurne in de oorlog
(1940-45)

Stukje grond daar bij de Noordzee
Dat ik steeds weer heb bemind
Stukje grond daar bij de zee
Waar ik zo vaak als kind
M'n eerste liedjes heb gezongen

—

Uit: 'M'n Verre Veurne'
(muziek Will Tura – tekst Marijn Devalck voor Will Tura)

De Tweede Wereldoorlog maakt heel veel slachtoffers,
zowel bij de Duitsers als bij de geallieerden.

Zes miljoen Joden komen om in de concentratiekampen.

Ook Japan werpt zich op als agressor.

—

De Belgische regering gaat in ballingschap in Engeland.

Koning Leopold III blijft in België. Zijn dubieuze
houding tijdens de oorlog leidt tot de koningskwestie.

—

In 1944 breken de geallieerden tijdens Operatie
Overlord door de Duitse linies, ze vallen Normandië
binnen: D-Day, een belangrijke mijlpaal die
uiteindelijk de bevrijding van Parijs inluidt.

—

Hitler probeert via het Ardennenoffensief nog
weerwerk te bieden, maar faalt. In 1945 geven de
Duitsers zich over, Hitler pleegt zelfmoord.

—

In augustus 1945 dropt de Amerikaanse luchtmacht twee
atoombommen op Japan. De eerste bom, Little Boy,
wordt gedropt op Hiroshima en de tweede, Fat Man,
op Nagasaki. Nu geeft ook Japan zich over en komt er
een definitief einde aan de Tweede Wereldoorlog.

—

In 1945 worden de Verenigde Naties opgericht, als opvolger
van de Volkenbond. 51 landen worden meteen lid.

—

In 1944 sterft de Nederlander Willy Derby, die ook in
Vlaanderen grote vermaardheid had verworven met
onder andere de klassieker 'Daar bij die molen'.

—

Swingorkest The Ramblers (bekend van onder andere 'Wie
is Loesje?' en 'Weet je nog wel die avond in de regen?'), met
de Vlaamse zanger-componist Marcel Thielemans, moet van
de Duitsers zijn naam en zijn repertoire 'ont-engelsen'.

—

Zangeres La Esterella begint aan een lange loopbaan.
Ze heeft een stembereik van vier octaven. Na de oorlog
breekt ze helemaal door in Europa en in eigen land.

—

Weinig Vlaamse muziek in de oorlogsjaren, al maakt
Bobbejaan Schoepen zijn debuut in de Antwerpse Ancienne
Belgique. Nadien wordt hij gearresteerd door de Duitsers.

—

Enkele composities van Armand Preud'homme
ontluiken, zoals 'In de stille Kempen' en 'Susa Nina'.
Hij wordt na de oorlog een tijdje gevangengezet
wegens vermeende sympathie voor de Duitsers.

—

Will Tura's vader, geboren in 1904 als Desiderius-Leopoldus Blanckaert en bekend als Désiré of Dies, deed zijn legerdienst toen hij Tura's moeder, de tien jaar jongere Magdalena 'Madeleine' Boomgaert, voor het eerst ontmoette. Madeleine deed haar plechtige communie in het West-Vlaamse Steenkerke, een deelgemeente van Pervijze waar ze allebei woonden. Toen Désiré haar zag buitenkomen uit de kerk, zei hij aan zijn vriend: "Die daar, daar ga ik mee trouwen!"

Helaas. Madeleine werd verliefd op een andere jongen uit het dorp, maar Désiré gaf zich niet gauw gewonnen. Hij begon zich discreet en op alle mogelijke manieren verdienstelijk te maken ten huize Boomgaert en werd de onmisbare duivel-doet-al. Het moest wel in de sterren geschreven staan: Madeleines jeugdliefde kwam bij een ongeluk om het leven. Désiré verscheen weer ten tonele, was haar troost, haar steun, haar toeverlaat en werd... haar grote liefde. Désiré en Madeleine trouwden op 2 augustus 1933, vestigden zich eerst in De Panne maar verhuisden, kort voor de geboorte van hun eerste zoon Hubert in 1935, weer naar Veurne. Ze kregen daarna een dochter Jacqueline (1936) en dan weer een zoon Gustaaf (1937). Désiré was technisch tekenaar en schrijnwerker en ontwierp vooral wenteltrappen die bestemd waren voor herenhuisen en kastelen in Frankrijk. Hij werkte als meestergast in een Noord-Frans meubelbedrijf waar hij elke ochtend om half zes naartoe fietste, 's winters met doeken rond de banden gewikkeld om niet uit te glijden in de sneeuw. "Er is nog niemand doodgefallen van te werken", was zijn leuze.

Madeleine was voor de vierde keer zwanger toen het oorlogsgeweld rond Kortrijk en Ieper in volle hevigheid losbarstte. Op 2 augustus

1940 werd Will Tura geboren als Arthur Achille Albert Blanckaert. Achille naar zijn grootvader langs moederskant en Albert naar zijn peter. Arthur woog 5 kilo droog aan de haak en kwam wegens een stuitligging met een keizersnede ter wereld. Zus Jacq, zoals ze door de broers werd genoemd, weende van ontgoocheling toen ze vernam dat het weer een jongen was. Ze raakte er echter vlug overheen en bemoederde, betuttelde en verwende haar jongste broertje alsof hij haar lievelingspop was.

Terwijl Arthur opgroeide, was hij zich niet bewust van de enorme inspanningen die zijn ouders zich moesten getroosten om de familie een zo normaal mogelijk leven te laten leiden. Veurne werd gebombardeerd, het station verwoest, het leven kwam bijna tot stilstand. Op een nacht viel een Duitse patrouille thuis binnen: de soldaten stormden de trappen op naar de kamer waar hij met zijn twee broers sliep en gooiden de deur open. Hun pa was hen echter te vlug af en versperde hen de weg om zijn kinderen te beschermen. Na een hevige discussie dropen de Duitsers af. Ze dachten een clandestiene zender te hebben gehoord, maar eigenlijk was het de grienende Arthur...

Kleine Arthur weende nu eenmaal veel omdat hij bang was in het donker. Dat kwam natuurlijk ook door de stress van de oorlogsgebeurtenissen. Wanneer de vliegtuigen de stad naderden, vluchtten ouders en kinderen halsoverkop naar de kelder en begon het akelige wachten op het einde van de bombardementen. Hetzelfde scenario speelde zich af in zijn kleuterschooltje van Nieuwstad, een wijk buiten het centrum, waar bij bomalarm de nonnen alle kinderen verzamelden bij de kerk alvorens te gaan schuilen.

Nochtans deed zijn vader al wat hij kon om zijn kinderen voor